

การศึกษาความเป็นไปได้ของการใช้โปรแกรมการออกกำลังกายต่ออาการเหนื่อยล้า
ของผู้ป่วยมะเร็งเม็ดเลือดขาวมัธยัสถ์ชนิดเฉียบพลัน
ที่รับการรักษาในโรงพยาบาลด้วยยาเคมีบำบัด

เรืออากาศเอกหญิงสไบทิพย์ พลายยงค์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้ใหญ่)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2560

Copyright by Mahidol University

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

การศึกษาความเป็นไปได้ของการใช้โปรแกรมการออกกำลังกายต่ออาการเหนื่อยล้าของผู้ป่วยมะเร็งเม็ดเลือดขาว
มัยอีลอยด์ชนิดเฉียบพลันที่รับการรักษาในโรงพยาบาลด้วยยาเคมีบำบัด

A FEASIBILITY STUDY OF AN EXERCISE PROGRAM ON FATIGUE OF HOSPITALIZED PATIENTS
WITH ACUTE MYELOID LEUKEMIA UNDERGOING CHEMOTHERAPY

สไบทิพย์ พลางยงค์ 5736552 RAAN/M

พย.ม. (การพยาบาลผู้ใหญ่)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ชนิดฐา หาญประสิทธิ์คำ, Ph.D., (NURSING), สรพงษ์ มั่นยานนท์,
พ.บ., วว. (สาขาอายุรศาสตร์โรคเลือดและมะเร็งวิทยา)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยกึ่งทดลองแบบกลุ่มเดียววัดซ้ำ เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของการใช้โปรแกรมการออกกำลังกายต่ออาการเหนื่อยล้าในผู้ป่วยมะเร็งเม็ดเลือดขาวมัยอีลอยด์ชนิดเฉียบพลันที่รับยาเคมีบำบัด ณ โรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช กลุ่มตัวอย่างได้รับการคัดเลือกแบบสะดวกตามคุณสมบัติที่กำหนดจำนวน 11 รายเข้าร่วมโปรแกรมการออกกำลังกายโดยฝึกกล้ามเนื้อพร้อมกับการเดิน 15 นาทีเป็นเวลา 4 สัปดาห์ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลทางคลินิก แบบประเมินอาการเหนื่อยล้าของไปเปอร์ฉบับภาษาไทย และแบบสัมภาษณ์แรงจูงใจ ปัญหาอุปสรรค ความพึงพอใจในการเข้าร่วมโปรแกรม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน one way repeated measures ANOVA และ Friedman test

ผลการศึกษาพบว่า มีความเป็นไปได้ในการใช้โปรแกรมการออกกำลังกาย โดยมีอัตราการเข้าร่วมร้อยละ 100 อัตราการคงอยู่ร้อยละ 91.67 อัตราการปฏิบัติตามโปรแกรมร้อยละ 100 มีความปลอดภัยสูง มีการยอมรับและความพึงพอใจโปรแกรมในระดับมากถึงมากที่สุด เปรียบเทียบอาการเหนื่อยล้าหลังการเข้าร่วมโปรแกรมพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 4.158, p < .05$) โดยคะแนนเฉลี่ยอาการเหนื่อยล้าหลังรับยาเคมีบำบัดวันที่ 14 แตกต่างกับวันที่ 28 และวันที่ 21 แตกต่างกับวันที่ 28 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ระยะทางการเดินเฉลี่ย 15 นาทีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\chi^2 = 25.15, p < .05$) โดยค่ามัธยฐานของระยะทางการเดินเฉลี่ยสัปดาห์ที่ 2 แตกต่างจากสัปดาห์ที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการศึกษานี้แสดงให้เห็นว่า มีความเป็นไปได้ในการใช้โปรแกรมการออกกำลังกายในผู้ป่วยมะเร็งเม็ดเลือดขาวที่รับยาเคมีบำบัดอย่างปลอดภัย ช่วยเพิ่มความทนของร่างกายและอาจช่วยลดอาการเหนื่อยล้าได้ ข้อเสนอแนะการใช้โปรแกรมการออกกำลังกายในผู้ป่วยมะเร็งเม็ดเลือดขาวที่รับยาเคมีบำบัด ควรเริ่มโปรแกรมตั้งแต่ระยะเริ่มต้นรับการรักษาอย่างต่อเนื่องอย่างน้อย 3 สัปดาห์ และศึกษาผลของโปรแกรมการออกกำลังกายโดยมีกลุ่มเปรียบเทียบ และเพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

คำสำคัญ : ความเป็นไปได้ / โปรแกรมการออกกำลังกาย / อาการเหนื่อยล้า / เคมีบำบัด / มะเร็งเม็ดเลือดขาว

A FEASIBILITY STUDY OF AN EXERCISE PROGRAM ON FATIGUE OF
HOSPITALIZED PATIENTS WITH ACUTE MYELOID LEUKEMIA UNDERGOING
CHEMOTHERAPY

SABAITHIP PLYYONG 5736552 RAAN/M

M.N.S. (ADULT NURSING)

THESIS ADVISORY COMMITTEE : KANITHA HANPRASITKAM, Ph.D. (NURSING),
SORRAPONG MANYANON, Dip.(HEMATOLOGY&ONCOLOGY)

ABSTRACT

This study was a quasi-experimental research with a one-group repeated measure design aimed at examining the feasibility of an exercise program on fatigue in acute myeloid leukemia patients undergoing chemotherapy at Bhumibol Adulyadej Hospital. The 11 subjects were selected by convenience sampling for participating in the exercise program combined with strength training and a 15-minute walk for 4 weeks. Data were collected using a demographic data form, Piper's Fatigue Scale (Thai version), the semi-structured interview form on motivation and barriers and satisfaction with the program. Data were analyzed using mean, percentage, standard deviation, one-way repeated measures ANOVA and the Friedman test. The findings revealed feasibility of the exercise program with a participation rate of 100 percent, a retention rate of 91.67 percent, and a program adherence rate of 100 percent. The intervention was safe and acceptable. The satisfaction about the program was rated from high to highest. Post-test fatigue comparison after participation in the program found statistical significant differences ($F = 4.158, p < .05$). Mean fatigue scores after receiving chemotherapy at Day 14 and Day 28, and mean fatigue scores after receiving chemotherapy at Day 21 and Day 28 were statistically significant different at .05. Furthermore, the mean 15-minute walk distance was found to be statistically significant different at .05. ($\chi^2 = 25.15, p < .05$). The median mean walking distance at Weeks 2 and 4 different with a statistical significance at .05. The results of this study revealed that the implementation of the exercise program is feasible for patients with acute myeloid leukemia undergoing chemotherapy. Exercise helps increase physical endurance and may help reduce fatigue. It is recommended that the implementation of the exercise program in patients with acute myeloid leukemia undergoing chemotherapy should begin from the initial stages of chemotherapy and continue for at least three weeks. Furthermore, additional studies should be conducted on the effects of exercise the programs between comparison groups with a more number of subjects.

KEY WORDS: FEASIBILITY / EXERCISE PROGRAM / FATIGUE / CHEMOTHERAPY/
LEUKEMIA

157 pages